

Novo volitve.

Državni zbor je bil dne 30. marca s cesarskim pismom razpuščen. Cesar je ukazal ministrskemu predsedniku, da takoj pripravi nove volitve. Te se bodo vršile dne 13. junija.

Volitve za državni zbor so razpisane za torek, dne 13. junija. Morebitne ožje volitve se bodo vršile dne 20. junija.

Pri zadnjih državnozborskih volitvah l. 1907 se je na Slovenskem Štajerju volilo tako-le:

1. Okraj Maribor levi breg, Sv. Leonard, Gornja Radgona, Ljutomer štel je vseh glasov 14.240. Oddanih je bilo: 9776. Dobili so: Roškar (Kmečka zveza) 6656, Mursa (liberalec), Kukovec (socialist), Senekovič (štajercijanec) skupaj 2993 glasov.

2. Okraj Maribor desni breg, Slov. Bistrica, Konjice vseh glasov 10.873, oddanih 7705. Pišek (Kmečka zveza) 4311, Glaser (liberalec), Kresnik (štajercijanec), Vidmar (socialist) skupaj 3273 glasov.

3. Okraj Ptuj, Ormož vseh glasov 13.824, oddanih 9054. Ploj (takrat Kmečka zveza) 5390, Ornič (Nemec), Zadravec (liberalec) skupaj 3561 glasov.

4. Okraj Celje, Vransko vseh glasov 10.070, oddanih 7449. Roblek (liberalec) 4131, dr. Povalej (Kmečka zveza) 2658, Vodopivec (štajercijanec) in socialni demokrat skupaj 1660 glasov.

5. Okraj Rogatec, Šmarje, Kozje vseh glasov 8755, oddanih 6604. Dr. Korošec (Kmečka zveza) 4187, Žurman (liberalec), Drogenik (štajercijanec) skupaj 2308 glasov.

6. Okraj Laško, Sevnica, Brežice vseh glasov 10.634, oddanih pri ožji volitvi 8.043. Dr. Benkovič (Kmečka zveza) 4432, Roš (liberalec) 3594.

7. Okraj Gornji Grad, Soštanj, Slovenj Gradec, Marenberg pri lanski volitvi vseh glasov 10.120, oddanih 4909. Dr. Verstovšek (Kmečka zveza) 3179, Kac (liberalec) 1730.

Vseh glasov je dobila Kmečka zveza leta 1907 pri volitvi v državni zbor 47.883, liberalna stranka 9550. Kakor so pokazale lanske deželnozborske volitve, smo od istega časa že vrlo napredovali.

Naša naloga. Slovenska kmečka zveza ima izvršiti pri prihodnjih volitvah veliko nalogo. Pokazati mora svetu, da med slovenskim ljudstvom ni prostora za lažnji liberalizem, najsi bo v slovenski ali nemškutarski obleki. Obenem mora narediti konec domačim prepričanjem, da združiti vse dobro misleče Slovence pod eno zastavo, pod enim taborom. Kdor ni zadovoljen s katoliškim in kmečkim programom, naj se stisne v kot in ne moti napredka svojega ljudstva z neplodovitimi boji. Zastava Slovenske kmečke zveze, vihraj nam veselo v boj in nas navdušuj v boju, da te nazadnje ovenčamo z vencem sijajne zmage na celi črti.

O naši stranki piše graški dnevnik „Gr. Volksblatt“ tako-le: Kar se tiče slovenskih volilnih okrajev, se bo bržkone v toliko spremenilo, da bodo zadnje liberalne trdnjave vzete od Slov. ljudske stranke (Kmečke zveze): V organizaciji so krščansko-socialni Slovenci močno napredovali, tako, da se v njih krogih izraža upanje, da si bodo pridobili vse volilne okraje. Gornjegrski marenberški okraj so v domačini volitvi liberalcem že odvzeli, zdaj se gre torej še za 26. in 27. volilni okraj, da ga jim iztrgajo. Prvi okraj je imel dosedaj senatni predsednik dr. Ploj, ki pa je šel svojo pot in je iskal zveze z liberalci. Kakor slišimo, ne bo več kandidiral; imenovanje senatnim predsednikom ga je nemara privedlo do sklepa, da se odtegne političnemu življenju. Liberalci bodo potem v veliki zadregi, da bi mu našli vrednega naslednika, in s tem je zmaga Ljudski stranki (Kmečki zvezi) zelo olajšana. Več napora bo treba v celjskem volilnem okraju, če se pomisli, da je dobil liberalni kandidat pri zadnjih volitvah skoraj 2000 glasov več. Če se jim tudi tukaj posreči, da zavihra njih zmagovalna zastava čez okraj, potem je slovenski liberalizem na Spodnjem Štajerskem položen v grob. Sedanja volitve bodo med Slovenci radi tega posebnega pomena, ker se gre za obstoj ali propad liberalizma. — Tako nemški list. Ne samo slovenska javnost, ampak tudi nemška, in sploh vsa avstrijska javnost bo tokrat s posebnim zanimanjem nasledovala volilni boj Kmečke zveze. Postaviva se kot junaki, da bomo zmagovalci na celi črti.

Razne novlice.

Iz finančne službe. Davčni oficial pl. Grutschreiber je prestavljen iz Ljutomer v Sevnico, in davčni asistent Henrik Snideritsch iz Laškega trga v Ljutomer. Nadalje so bili prestavljeni: kontrolor Anton Jurgl iz davčnega urada v Lienzen v Maribor, Vincenc Gal iz Cmurčka v Radgona in Jak. Malinger iz Ptuja v Kozje.

Iz justične službe. Višje deželno sodišče je imenovalo pravnega praktikanca pri okrožni sodnji v Mariboru Friderika Felberja in pravnega praktikanca pri deželni sodnji v Ljubljani Kajetana viteza pl. Premiersteina avskultantom.

Iz orožniške službe. Orožniška postaja v Slivnici se je premestila v Hoče.

Iz gozdarske službe. Poljedelski minister je imenoval gozdarskega nadkomisarja Antona Zhuberja pl. Okrog v Mariboru gozdarskim svetnikom.

Gospodarska zveza. V četrtek dne 30. marca dopoldne je imela Gospodarska zveza svoj občni zbor. Udeležilo se ga je lepo število članov. V imenu načelstva je poročal predsednik dr. Lampe. Povdarjal je, da je bilo minulo leto za vse zadrugištvu in sploh za gospodarsko življenje skrajno kritično in težavno. Slaba letina, kriza na denarnem trgu, razni polomi, v prvi vrsti Agro-Merkurjev, vse to je vplivalo ovirajoče na razvoj zveze. Vendar je pa vse te težave srečno prenesla in bilanca izkazuje 2250.49 čistega dobička. To je gotovo znamenje, da se kmečko zadrugištvu, ki je še mlado in nenavajeno težkih kriz, lepo utrjuje. V naprej se bo zveza zlasti bavila s posredovanjem za nabavo poljedelskih strojev in raznih semen. Nabava živine za vojno mornarice ostane še nadalje v rokah Gospodarske zveze. Mornarica noče argentinskega mesa, ampak domače. Tudi centralo za prodajo živine prevzame zveza. Poročilo o poslovanju je podal načelstveni ravatelj gospod J. Jovan. Skupni promet blaga je znašal 4.023.123 K 86 v, skupni promet denarja 14.299.129 K 16 v, celotni promet tedaj 18.322.363 K 2 v. Včlanjenih je bilo koncem leta 83 zadrug 559 zadrugištvu, ki imajo za 9202 K vplačanih deležev. Pri volitvah je bil mesto odstopivšega dr. Lampeta, ki je prevzel zadrugiški referat v deželnem odboru, izvoljen za predsednika profesor na trgovski šoli Karol Dermastija.

Novi sanitetni okraj se namerava v področju okrajnega glavarstva v Mariboru ustanoviti in sicer za sledeče občine: Sv. Miklavž, Gornje Hoče, Spodnje Hoče, Pobrežje, Skoki, Bohova, Rogoza, Slivnica, Spodnji Duplek, Ciglenci, Sorkovec in Dogoše.

Nemškutarsko gospodarstvo. V ilustracijo, kako so „Štajercerji“ napadi na naše zadrugišno delo in organizacijo vprizorjeni samo iz namena, zakriti denarne stiske raznih nemških in nemškutarskih zavodov in trgovcev, navajamo sočno razpravo, ki se je vršila pred par dnevi v Celju. Znani velenjski vele-nemec Wutti je stal pred sodiščem obtožen krivde. Ta Wutti je tako gospodaril, da je v par letih zagospodaril 13.000 K. Obsojen je bil na 10 dni težke ječe. O tej obsodbi svojega prijatelja „Štajercer“ gotovo ne bo poučil svoje backe. Pa bi bilo tako hvaležno, napisati članek o nemškutarskem gospodarstvu, posebno, ker slučaj Wutti ni osamljen. Ponovimo: Pri naših nasprotnikih mora silno smrdeti, sicer bi „Štajercer“ ne kričal tako divje.

To so prijatelji. Povsod se hlinijo štajercijanci kot prijatelji našega ljudstva. Toda to je samo na zunaj, v srcu pa se jim želi slovenske krvi in slovenskega mesa. Najprej so zanesli razpor in sovraštvo v vrste naših ljudi. Hujskali so sosedu na sosedu, sinu na očeta, moža proti ženi. Opravljali so satansko delo. Sedaj, ko traja prepričanje sam naprej, začeli so naskok na naše kmečke posojilnice. Nesramno lažejo o teh posojilnicah in nekateri ljudje, ki teh brezbožnih nasprotnikov ne poznajo, jim verjamejo. Zato dvigajo denar v kmečkih posojilnicah ter ga nosijo v nemške denarne zavode. Tam stoji sedaj nemški advokatje in drugi nemški stanovi okoli polnega korita, katero so napolnili slovenski kmetje, ter se smeji. Komu se smejijo?

Gonja za denar. Nemškutarji in Nemci grdo lažejo o slovenskih denarnih zavodih. Zakaj? „Slovenec“ je izvedel, da so imeli radi enotnega hujskanja zborovanje, na katerem so sklenili: 1. Začeti se mora v „Štajercer“ gonja proti slovenskim zavodom ter nadaljevati številko za številko. 2. Izdati se mora knjižica, v kateri se somišljeniki pozivajo, da bojkotirajo vse, kar je slovenskega. 3. Posebna gonja se mora začeti proti slovenskim posojilnicam v Ptuj, Mariboru, Ormožu, Celju, Konjicah, Brežicah, Slov. Bistrici, Ljutomeru, Soštanju, Slov. Gradcu, Gor. Radgoni. 4. Pri tej gonji se mora gledati pred vsem na to, da se v slovenskih posojilnicah vzdigne večje vloge in naložijo v nemških. 5. Linhart mora prirejati shode, ki so na videz proti obstrukciji, v istini pa proti slovenskim posojilnicam. Na tak način upajo Nemci gospodarsko oslabilo slovensko ljudstvo ter zopet okrepiti nemške denarne zavode.

Proti ljudstvu. Štajercijanci so začeli hujskanje proti slovenskim kmečkim denarnim zavodom radi tega, da bi nezavedni ljudje vzdigovali svoj denar in ga nosili v nemške mestne šparkske. Vsak ve, da vsaka posojilnica naložen denar zopet izposodi, da ga torej nima zaprtega v kaki kasi, ker obresti ne rastejo same. Ako bi imela grda gonja nemškutarjev ta uspeh, bi morale slovenske posojilnice odpovedati posojila. Ker pa siromaki, ki imajo posojila, ne morejo dobiti drugod novega denarja, bi se jim morala nazadnje prodajati posestva. Iz posestev pregnati naše ljudi, to je zadnji cilj štajercijanec! Hudič nima večje ljubezni do siromaka, kakor jo ima štajercijanec. Vendar pa ne smemo pozabiti, da so dali tem prijateljem povod za gonjo naši liberalci s svojim brezvestnim gospodarstvom. Proč z nemškutarji in liberalci!

Mi in liberalci. Nobena naših posojilnic ni prizadeta od nemške gonje in hujskarije. Mi bi lahko sedaj križem držali roke in gledali, kako se podirajo liberalcem njih denarne trdnjave. Toda pristo-voljno smo se postavili v bran nemškemu navalu. In še-le sedaj, ko smo stopili mi na plan, se je zajezila nemška gonja. Storili smo to iz ljubezni do ljudstva, ki je navezano tuintam na liberalno posojilništvo. Liberalci niso bili nikdar zmorni takega dejanja, ker

niso nikdar ljubili slovenskega ljudstva. Vemo, da nam tudi za to uslugo ne bodo hvaležni.

V ječo z njimi! Po deželi zunaj se klatijo neznanji ljudje, ki po gostilnah in na cestah hujskajo proti slovenskim posojilnicam ter trosijo o njih grozeče novice. To so od Nemcev najeti in plačani agitatorji, katere so si naročili iz tujih krajev, da jih pri nas nihče ne pozna. Pozivamo župane, da dajo tako sodrigo takoj zapreti v občinsko ječo ter storijo potem nadaljne potrebne korake.

Občni zbor štajerske C. kr. kmetijske družbe v Gradcu. V sredo in četrtek 29. in 30. marca se je vršil v Gradcu občni zbor štajerske Kmetijske družbe. Bil je zelo dober obiskan. Prvi dan se je razpravljalo o raznih predlogih podružnic in je bilo zelo mnogo predlogov sprejetih. Predalec bi prišli, ako bi hoteli v naslednjem navajati vse, ker nam itak vedno primanjkuje prostora. Omenjamo samo, da se je sklenilo izdajati „Gospodarski List“ vsak teden in da se uvede na Kmetijski šoli v Št. Jurju ob juž. žel. pouk o vinoreji. Drugi dan se je tudi še razpravljalo o predlogih. Poslanec Roškar je krepko označil postopanje Nemcev, ki se ozirajo samo na Srednji in Zgornji Štajer, a se za Južnega nič ne brigajo. V resoluciji odločno zahteva, da se v bodoče ozira na vse okraje enakomerno in se poskrbi za povzdigo živinoreje na Spodnjem Štajerju. Roškarjeva resolucija je bila sprejeta. Malo grdo so se sicer držali Nemci, ko so glasovali za njo, toda ker se delajo na zunaj vedno kot najbolj pravičeni, so morali vgrizniti v to kislno jabolko. Poslanec Roškar je tudi utemeljeval predlog, naj se posreduje pri vladi, da dovoli posestnikom, da smejo določeno mero, 56 l žganja žgati v prihodnjem letu, če je kako leto izostalo tako n. pr. za dve leti 112 l. Predlog je bil sprejet. Z navdušenjem je bil sprejet tudi protest proti uvozu argentinskega mesa. Končno so se vršile volitve. Poslanec dr. Verstovšek se je pikro pritoževal nad nemško pristranostjo in je končno predlagal, naj se izvolita iz cele skupščine v odbor tudi poslanec Roblek in Majcen Gab. Prešerni Nemci so pa skromno/zahtevo kratkomalo odbili. Tedaj še v tako strogo stanovskem društvu, kakor je Kmetijska družba, ne poznajo Nemci nikake pravice, povsod hočejo biti gospodarji, slovenski kmet naj bi bil pa hlapec. Pri volitvah je bil izvoljen predsednikom grof Attems. Izmed Slovencev so izvoljeni: v revizijski komite g. nadučitelj Pušenjak iz Št. Mihela nad Mozirjem in pa g. župnik Gomilšek. Za odbornike so izvoljeni iz skupine za Spodnji Štajer, g. odbornik Robič, g. Taler in g. Mursa. —

Koncem zborovanja se je sklepalo o odlikovanjih. Odlikovan je grof Attems z žezno kolajno. Med drugimi so dobili odlikovanja: župan Faleschini iz Brežic, srebrno kolajno (za kake zasluge, res ne vemo!); izmed Slovencev ni dobil tega odlikovanja nobeden. Medeno kolajno so dobili: Wrešner iz Št. Ilja v Slov. gor.; pos. Kandič S. iz Ormoža; nadučitelj Porekar iz Huma; Čepe iz Pesnice; ravatelj Fr. Vrečko iz Slovenjega Grada; častno diplomu: Fr. Korpar, posestnik iz Formina, in Bl. Tovšek, posestnik iz Št. Ilja nad Turjakom.

Možje in mladeniči! Razpisane so državnozborske volitve, naj bodo zadnji naš bojni pohod proti liberalcem. V tem boju jih moramo za vselej potisniti na tla. Potem bo mir v slovenski domovini. Zato pa se organizirajmo za agitacijo. Vsaka vas mora imeti par agitatorjev, ki bodo kot vojskovodje svojega kraja vodili volilno borbo.

Iz volilne borbe. Še-le nekoliko dni je preteklo od razpusta državnega zbora, in že smo notri v polni volilni borbi. Vse stranke, posebno one, ki imajo slabo vest, se z mrzlično naglostjo pripravljajo na volilni boj. Čas, ki mu je odmerjen, je tudi res kratek, zato je taka hitrost kolikor toliko umljiva. Povsod se že postavljajo kandidati. Slišijo se nova imena, stari politiki izginjajo iz pozorišča, skratka, vse dela in se trudi. Poslanec S. K. Z. in z njimi združenim poslancem Vseslovenske ljudske stranke ni treba nobenih prenapljenih korakov. Naša stranka je ves čas svojega obstoja izvrstno vršila svojo nalogo, zato se ji ni bati sodbe ljudstva. Mirnega srca prepustimo zavednim volilcem, da si bodo na zaupnih shodih izbrali kandidate, katerim zaupajo. Ni nam potreba vsiljevati raznih ljudi, kakor se godi to ravno v teh dneh skoro povsod v državi. Samo dva kandidata sta že imenovana od naše strani. Kmečka zveza za ljubljansko okolico je v nedeljo, dne 2. t. m. proglasila enoglasno kandidaturu voditelja dr. Šusteršiča, in koroški Slovenci so ravno tudi v nedeljo postavili svojega voditelja Grafenauerja za kandidata. Kakor je videti, gremo v dobrem znamenju v boj. Voditelj naših kranjskih somišljenikov, in obenem vodja Vseslovenske ljudske stranke, dr. Šusteršič, in pa voditelj zatiranih koroških bratov, Grafenauer, sta bila prva pozvana od našega ljudstva k zopetni kandidaturi in stopata kot prva na plan.

G. Kos Alojzij, župnik v pokoju pri Sv. Martinu v Rožni dolini, je umrl dne 2. aprila t. l. v 70. letu svoje dobe. Rojen dne 1. julija 1841 pri Sv. Urbanu blizu Ptuja, v mašnika posvečen dne 29. junija 1865 je služboval kot kaplan pri Sv. Ilju pod Turjakom, v Starem trgu, pri Novi Cerkvi, kot župnik v Crešnjicah in od 4. septembra 1892 kot župnik pri Sv. Martinu v Rožni dolini.

Mariborski okraj.

m Kamnica pri Mariboru. Kakor se govori, bo de g. Gottfried Petschar odložil prihodnje dni županstvo. Hvaležnost našega posilinemstva je na vseli koncih in krajih ista: prej ali slej brca.